

Karialılar

Denizcilerden Kent Kuruculara

The Carians

From Seafarers to City Builders

Hazırlayanlar | Edited by

Olivier C. Henry

Ayşe Belgin-Henry

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

YAPI KREDİ YAYINLARI

İçindekiler

Contents

İBRAHİM YELMENOĞLU

Hayaller Sınırlardan Büyüktür
Dreams Know No Boundaries • VIII - IX

OLIVIER C. HENRY
AYŞE BELGİN-HENRY

Karia'nın Katmanları
The Strata of Caria • XII - XVII

KARIA COĞRAFYASI CARIAN GEOGRAPHY

GARY REGER

Bölgesel Bağlamda Karia'nın Sınırları,
Hudutları ve Sınır Bölgeleri
Carian Frontiers, Boundaries, and
Borderlands in a Regional Context • 2

YAZILI KAYNAKLAR VE TARİH SOURCES AND HISTORY

ALEXANDER HERDA

Karia Halkının ve *Karkışa*-Karia Ülkesinin
Erken Dönemlerdeki Kökenleri
The Early Beginnings of the Carian People and
the Land of *Karkışa*-Caria • 14

SEVİNÇ GÜNEL

Karia Bölgesi'nin Kentleşme Sürecinde Çine-Tepecik Höyüğü
The Process of Urbanization in Caria in
Light of Çine-Tepecik Mound • 28

PIERRE BRIANT

Akhaimenid Hâkimiyeti Altında Karia ve Kariyalılar
Caria and Carians Under Achaemenid Rule • 42

ALAIN BRESSON

Hellenistik Dönem'de Karia
Caria in the Hellenistic Period • 50

CHRISTOF BERNIS

Roma İmparatorluk Dönemi'nde Karia
Roman Caria • 56

ANNA M. SITZ

Geç Antikçağ ve Bizans Dönemi'nde Karia
Late Antique and Byzantine Caria • 62

KADİR PEKTAŞ

Karia'dan Menteşe'ye:
Güneybatı Anadolu'nun Yeni Hâkimleri ve Eserleri
From Caria to Menteşe: The New Masters of Southwest Anatolia
and Their Monuments • 78

KARİA TANRILARI VE KUTSAL ALANLARI
CARIAN GODS AND SANCTUARIES

OLIVIER C. HENRY	Labraunda'nın Kısa Arkeolojik Tarihi A Short Archaeological History of Labraunda • 96
SUAT ATEŞLİER	Sinuri Sinuri • 116
ZELİHA GİDER BÜYÜKÖZER	Lagina Lagina • 124
CHRISTINA G. WILLIAMSON	Panamara Zeus Kutsal Alanı - Karia Tapınağından Kent Kutsal Alanına The Sanctuary of Zeus at Panamara - From Carian Shrine to Urban Sanctuary • 140
ALEXANDER HERDA	Dağlık Amyzon'daki (Bağarcık Kale) Zeus Akraios ve Thea Akre Tapınağı The Temple of Zeus Akraios and Thea Akre at Amyzon-at-the-Rock (Bağarcık Kale) • 156

YAŞAM VE ÜRETİM PRATİKLERİ
PRACTICES AND PRODUCTION

ANNELIESE PESCHLOW-BINDOKAT	Latmos'taki Prehistorik Kaya Resimleri The Prehistoric Rock Paintings of Mount Latmus • 174
MEHMET NEZİH AYTAÇLAR	Karia'nın Erken Demir Çağı ve Arkaik Dönem Seramiği The Early Iron Age and Archaic Pottery in Caria • 188
IGNASI-XAVIER ADIEGO	Karia Dili The Carian Language • 210
POUL PEDERSEN	Batı Küçük Asya Mimarlığında İonia Rönesansı The Ionian Renaissance in the Architecture of Western Asia Minor • 220
KORAY KONUK	Karia Bölgesi'nin Arkaik ve Klasik Dönem Sikkeleri Archaic and Classical Coins of Caria • 240

ÖLÜ GÖMME GELENEKLERİ
FUNERARY MATTERS

ADNAN DİLER	Taşların Efendisi Leleg Halkının Ana Kenti Pedasa'da Geç Tunç-Erken Demir Çağı'nda Yaşam ve Ölüm Life and Death in the Bronze Age and Early Iron Age in Pedasa, the Metropolis of the Lelegians, Masters of Stone • 254
ABUZER KIZIL	Mylasa'da (Milas) Elit Aile Mezarları Elite Family Tombs in Mylasa (Milas) • 274

PAAVO ROOS	Karia'nın Kayaya Oyulmuş Tapınak-Mezarları Rock-cut temple-tombs in Caria • 284
OLIVIER C. HENRY	Karia Anıtsal Mezarları ve Maussolleionları Üzerine Bir Araştırma A Survey of Carian Monumental Tombs and Mausolea • 296

**KENTLER
CITIES**

FRANK RUMSCHEID	Mylasa (Milas) Mylasa • 322
POUL PEDERSEN	Halikarnassos – Karia'nın Metropolisi Herodotos ve Maussollos'un Şehri Halicarnassus – The Carian Metropolis City of Herodotus and Mausolus • 344
R. R. R. SMITH	Aphrodisias Aphrodisias • 368
ERTEKİN M. DOKSANALTI	Knidos Cnidus • 390
FEDE BERTI	İasos Iasos • 406
CENGİZ IŞIK	Geride Bırakılan 50 Yılın Arkeolojiye Kazandırdığı İlkleri ile Kaunos Looking Back on 50 Years of Research at Caunus: An Ancient City of Pioneering Archaeological Discoveries • 422
RICHARD POSAMENTIR	Latmos Herakleiası Heracleia under Latmus • 446
PETER RUGGENDORFER	Alinda – Kuzey Karia'da Güçlü Surlarla Çevrili Bir Yerleşim Alinda – A Strong Fortified Settlement in Northern Caria • 466
WINFRIED HELD	Gergakome Gergakome • 480
BİLAL SÖĞÜT	Stratonikeia'da Yerleşim Tarihi ve Kentsel Doku Stratoniceia's Settlement History and Urban Fabric • 488

**DİZİN
INDEX • 505**